NÁRODNÍ CENTRUM PRO MEDICÍNSKÉ NOMENKLATURY A KLASIFIKACE

Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
Institute of Health Information and Statistics of the Czech Republic

Přehled aktuálního vývoje MKN-11

Šárka Daňková, Miroslav Zvolský
ÚZIS ČR

Konference se koná pod záštitou:

Ministerstvo zdravotnictví
World Health Organization
1. LÉKAŘSKÁ FAKULTA Univerzita Karlova
UNIVERZITA KARLOVA
ČSBMLI
ČESKÁ LÉKAŘSKÁ SPOLEČNOST J. E. PURKYNĚ
ČESKÁ ASOCIACE ZDRAVOTNICKÝCH INFORMACÍ

KlasifiKon

Konference o klinických klasifikačních a terminologických systémech a jejich použití v českém zdravotnictví

Konference KlasifiKon 2026, 18. listopadu 2026

ICD-11: současný stav implementace ve světě

- **MKN-11 je globální standard, jeho implementace však probíhá postupně**
- **2019** – MKN-11 schválena Světovým zdravotnickým shromážděním
- **2022** – MKN-11 vstoupila v platnost; zahájeno **5leté přechodné období pro reporting mortality**
- Země WHO se dnes nacházejí v **různých fázích přípravy a implementace**
- Probíhají **pilotní projekty a testování** v oblasti:
  - statistik mortality,
  - morbidity a zdravotnické dokumentace,
  - elektronického kódování a využití klasifikačních nástrojů
- Zkušenosti ukazují, že **náročnost přechodu souvisí s úrovní rozvoje zdravotnického informačního systému** – v některých zemích s jednoduššími systémy může být přechod rychlejší než v zemích s komplexními a dlouhodobě zavedenými systémy
- **WHO / WHO-FIC: průběžný vývoj metodiky a nástrojů pro implementaci**
  ICD-11 API • Code Fusion • ICD-FIT • další nástroje a platformy

Současný stav v Evropě

Země	Aktuální stav
Německo	Národní překlad dokončen; publikována pre-release verze
Švédsko	Národní překlad dokončen; **mortalita od 2027**, centrální kódování
Slovensko	Národní překlad dokončen, včetně latinské jazykové varianty terminologie
Spojené království	Příprava implementace; **mortalita předpokládána 2028–2029**; termín pro nemocnost zatím nestanoven
Nizozemsko	Probíhá překlad do nizozemštiny
Polsko	Probíhá překlad do polštiny

Dostupné jazykové verze

- Mezinárodní verze je každoročně (únor) updatována ze strany WHO
- Česká jazyková verze je již součástí oficiálně dostupných jazykových verzí MKN-11 od roku 2023
- WHO klasifikaci průběžně aktualizuje, proto je nutné počítat s kontinuální správou a aktualizací národní verze.

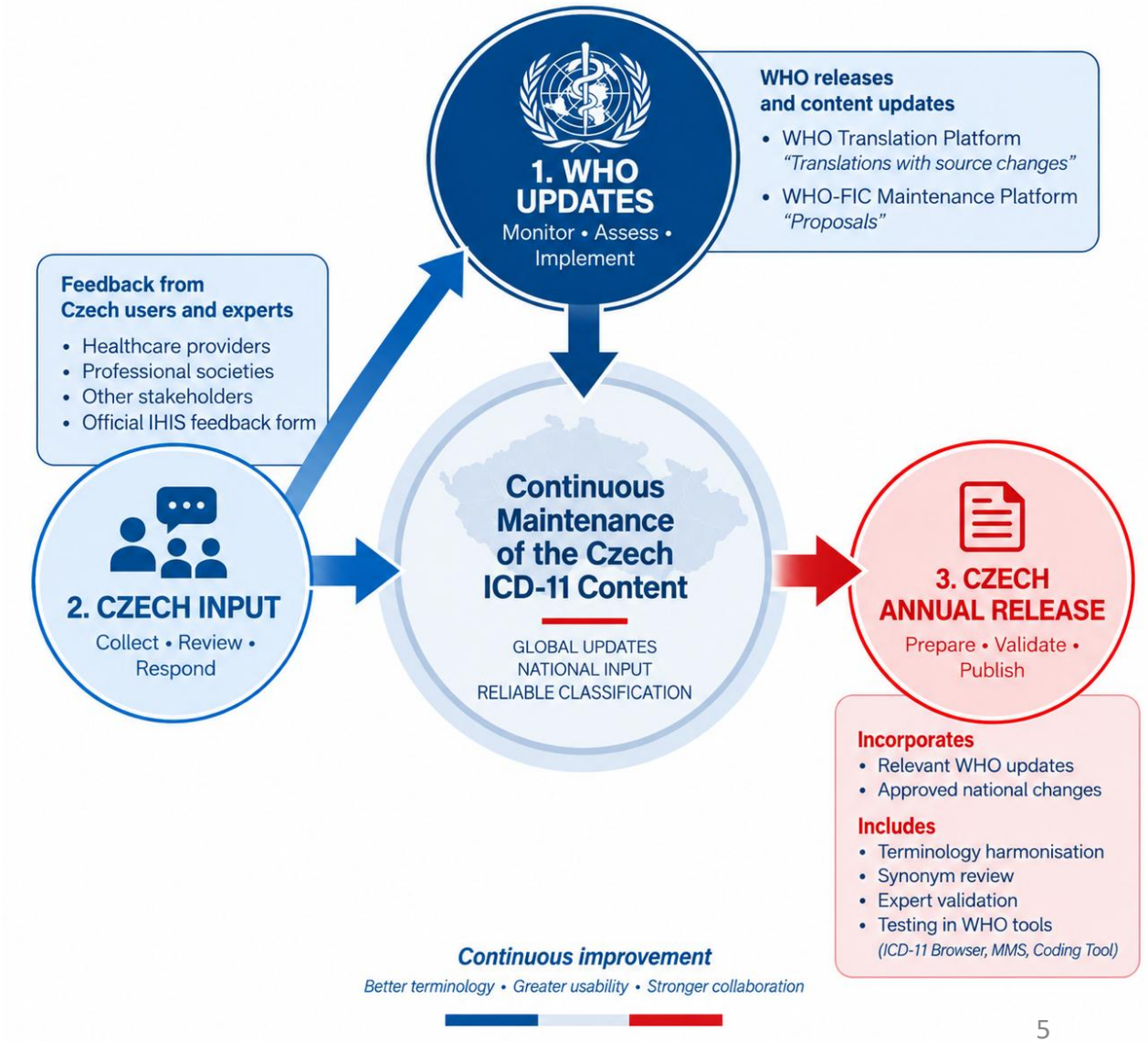

Česká verze MKN-11

MKN-11 verze 2026

https://icd.who.int/browse/2025-01/mms/cs

- Oficiální release je pravidelně updatován + navržen systém řízení životního cyklu MKN-11
- **Cílem je udržet českou verzi MKN-11 synchronizovanou s mezinárodním obsahem WHO a současně zachovat stabilitu a kontinuitu jejího používání v českém zdravotnickém systému**
- Poster WHO-FIC annual meeting
- Připomínky k národní verzi klasifikace pište ZDE

Implementace MKN-11 v ČR - **Strategické cíle**

Česká verze MKN-11
Zavedení referenční české verze a zajištění její dlouhodobé správy a pravidelné aktualizace v návaznosti na WHO.

Národní terminologická infrastruktura
Začlenění MKN-11 do jednotné infrastruktury pro klasifikace a terminologie WHO.

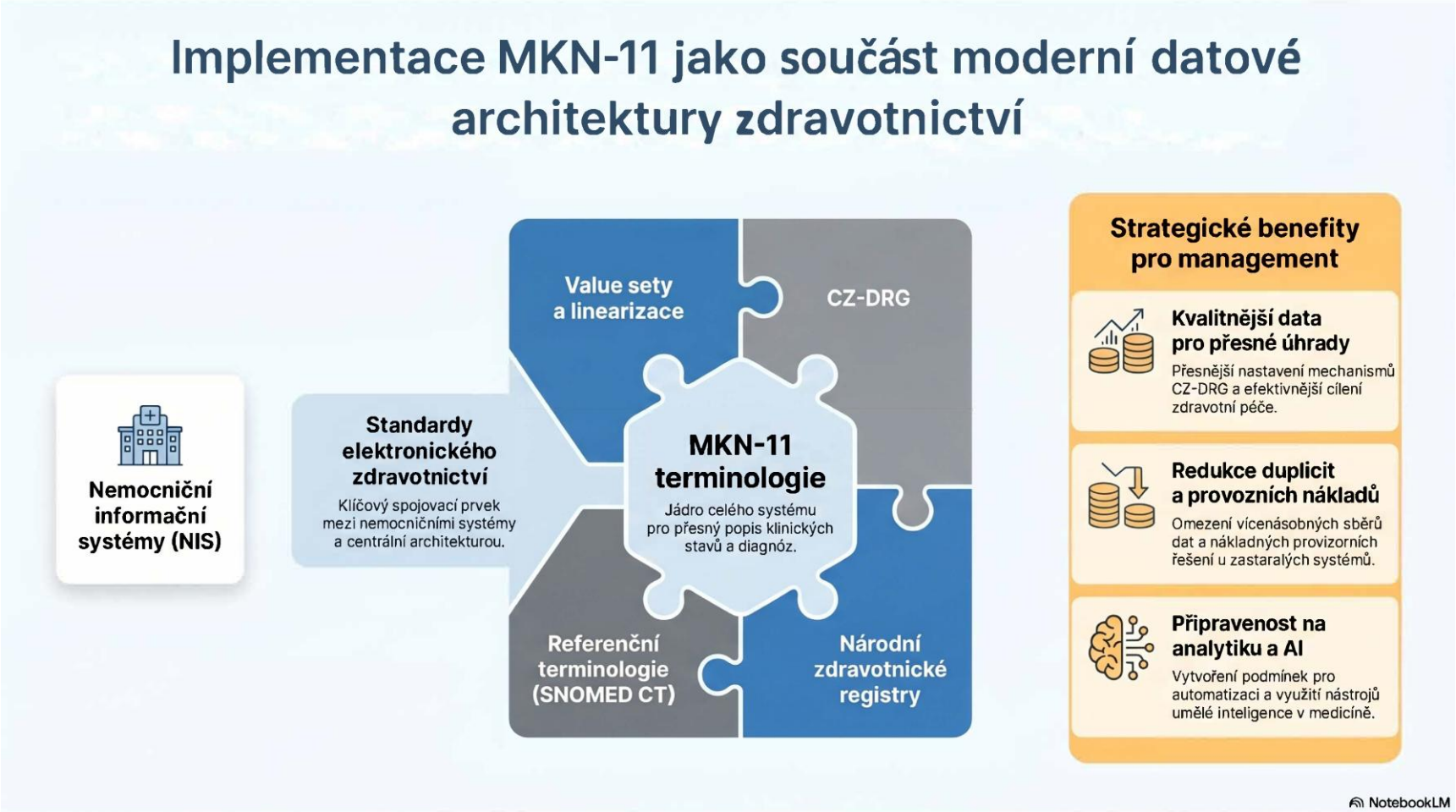
Interoperabilita a informační systémy
Zajištění interoperabilního využívání MKN-11 a její správné implementace ve zdravotnických informačních systémech.

Využití MKN-11 ve zdravotnictví
Vytvoření podmínek pro využití MKN-11 ve vykazování zdravotních služeb, registrech, statistice, klinické dokumentaci

Přechod z MKN-10-CZ na MKN-11
Zajištění konverzních mechanismů a postupná úprava agend a systémů využívajících MKN-10-CZ.

Lidé a kompetence
Nastavení systému vzdělávání a metodické podpory pro odborníky zapojené do používání MKN-11.

- Implementace MKN-11 není pouhou změnou kódů, ale komplexní transformací datové infrastruktury.
- Tvoří digitální ekosystém, který propojuje klinickou praxi s analytickými a úhradovými nástroji pro efektivní řízení celého systému.
- Nové možnosti a detailnější informace zachycené prostřednictvím MKN-11 - změna způsobu reprezentace zdravotnických dat, nové nároky na informační systémy, datové standardy i interoperabilitu.

Národní terminologická infrastruktura

- Cílová architektura není tvořena samostatnými implementacemi jednotlivých projektů, ale **společnou národní platformou umožňující jednotnou správu, aktualizaci a využívání MKN-11 napříč zdravotnictvím**.

Koordinovaná implementace

- Dílčí oblasti použití – různé potřeby – dílčí aktéři

  Implementace bude koordinována tak, aby jednotlivé subjekty mohly své informační systémy, metodiky i vzdělávací aktivity připravovat postupně a ve vzájemném souladu.
- Klíčovou roli sehraje **Meziresortní pracovní komise pro přípravu a koordinaci zavedení MKN-11 v ČR -** Formálně ustavena v září 2021
  - zajišťuje **přenos informací od jednotlivých institucí**,
  - zajišťuje **základní školení klíčových osob** z jednotlivých institucí,
  - **identifikuje konkrétní potřeby jednotlivých institucí a agend** pro přechod na MKN-11,
  - podniká kroky k implementaci MKN-11 v praxi,
  - spolupracuje se státními zdravotnickými institucemi, zdravotními pojišťovnami, odbornými společnostmi a asociacemi poskytovatelů,
  - podílí se na aktualizaci implementační analýzy/plánu a souvisejících dokumentů

Zapojení institucí do implementačního procesu MKN-11

Implementace MKN-11 je komplexní transformace zdravotnického datového systému v letech 2026–2032. Vyžaduje **koordinovaný postup** od **legislativní úrovně přes metodické vedení** až po **technickou realizaci** u poskytovatelů a dodavatelů IT.

Ministerstvo zdravotnictví ČR (MZD)
Gestor projektu
Nejvyšší úroveň odpovědná za strategické řízení a legislativní rámec.

Meziresortní pracovní komise pro zavedení MKN-11
Propojující a rozhodovací orgán
Zajišťující spolupráci mezi všemi dotčenými resorty.

ÚZIS ČR
Národní koordinátor
Na výkonné a metodické úrovni, odpovědný za správu klasifikace.

Partneři a realizace implementace

Zdravotní pojišťovny
Klíčoví partneři pro analýzu dopadů na úhradové mechanismy a financování.

Poskytovatelé zdravotních služeb
Subjekty provádějící pilotní kódování a praktické nasazení v klinické praxi.

Dodavatelé IT systémů
Odpovídají za technickou integraci do nemocničních a jiných informačních systémů.

Spolupracující instituce

Český statistický úřad

ČSSZ

NotebookLM

Implementační kroky a odpovědnosti

Časový rámec

- Implementace MKN-11 představuje dlouhodobý transformační proces zahrnující změny legislativního, metodického, organizačního i technologického charakteru.
- Jednotlivé implementační oblasti se liší svou připraveností, technickými požadavky i rozsahem nezbytných změn.
- Harmonogram implementace proto vychází z principu postupného zavádění jednotlivých komponent při zachování stability zdravotnického informačního systému.

Strategická roadmapa implementace MKN-11 v ČR (2026–2032)

2026 | 2027 | 2028 | 2029 | 2030 | 2031 | 2032

1. Inicializační fáze (2026–2027)

Aktualizace plánu, příprava legislativních změn a technických zadání pro IT systémy.

2. Příprava pilotního použití (2028)

Technologická úprava informačních systémů a vydání nových datových standardů.

3. Pilotní provoz a vyhodnocení (2029–2031)

Paralelní vykazování, evaluace kvality dat a systematické vzdělávání uživatelů.

4. Rutinní nasazení (k 1. 1. 2032)

Plný přechod na primární klasifikaci MKN-11 a definitivní ukončení MKN-10.

NotebookLM

Kde jsme a co ještě potřebujeme

Co už máme

- **Českou verzi MKN-11** a mechanismus její průběžné aktualizace a správy
- **Základní koncept implementace** – MKN-11 jako národní terminologická infrastruktura
- **Rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví** o zavedení MKN-11 v ČR
- **Mezirezortní pracovní skupinu** pro koordinaci implementace

Co ještě potřebujeme

- **Legislativní a metodický rámec**
- **Podrobnou specifikaci nákladů a zajištění financování**
- **Datovou a technologickou infrastrukturu**
- **Úpravu stávajících informačních systémů a agend**
- **Vzdělávání a metodickou podporu uživatelů**

Na čem pracujeme?

- Průběžně aktualizujeme MKN-11 dle WHO updatů, reagujeme na nalezené nedostatky, poskytujeme feedback WHO
- Účastníme se mezinárodní diskuse na klíčová témata, participujeme na aktivitách prostřednictvím WHO-FIC, sledujeme zkušenosti a příklady ostatních zemí, sdílíme naše zkušenosti (např. Manuál k překladu)

Plán implementace

- V současné době pracujeme na nové verzi **Plánu implementace MKN-11**
  - podrobné specifikaci dílčích kroků
  - identifikaci odpovědných institucí
  - odhad jejich finanční nákladnosti

- Je nutný komplexní a aktivní přístup k celé problematice a stanovení posloupnosti jednotlivých kroků, úkolů a jejich realizace

- Přepracovaný a takto strukturovaný plán a návrh dílčích aktivit bude předložen Ministerstvu zdravotnictví, včetně stručného manažerského shrnutí, do konce roku 2026

Děkuji za pozornost!

Konference se koná pod záštitou:

Ministerstvo zdravotnictví

1. LÉKAŘSKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

UNIVERZITA KARLOVA

